

Təsdiq edirəm:
Biznes mühiti və beynəlxalq
reytinglər üzrə Komissiyanın sədri,
Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin
birinci müavini Yaqub Eyyubov

05.04.2023-cü il

**Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın “Turizmin inkişafı” işçi qrupunun
2023-cü il üzrə Fəaliyyət Planı**

Sıra №-si	İndikatorlar	Mövcud vəziyyət (Son hesabat üzrə)	Metodologiya	Görüləcək tədbirlər	Son icra müddəti	İcraçı qurumlar	Məsul şəxslər
Səyahət və Turizmin İnkişafı İndeksi							
1. Mühafizə və təhlükəsizlik							
1.1.	2.03 Gecə tək gəzinti təhlükəsizliyi	21-ci yer, 5,7 bal	Bu göstərici üzrə məlumatlar Leqatum Rifah İndeksinin müvafiq komponenti üzrə əldə olunmuş nəticələrə əsaslanır və həmin nəticələr “Gallup” təşkilatı tərəfindən verilən “ <i>Şəhərdə və ya yaşadığınız yerdə gecə vaxtı gəzərkən özünü təhlükəsiz hiss edirsinizmi?</i> ” sualına “bəli” cavab verənlərin sayına görə müəyyən edilir.	Turizm əhəmiyyətli rayon və şəhər mərkəzlərində yerli və xarici vətəndaşların təhlükəsiz gəzintisinin təmin edilməsi ilə bağlı təkliflərin hazırlanaraq aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi	01.07.2023	Daxili İşlər Nazirliyi	Əziz Bəqişev
1.2.	2.04 Qətl hadisələrinin sayı (hər 100 min nəfərə)	60-cı yer, 6,6 bal	Bu göstərici 100 min nəfərə düşən qətl sayı əsasında müəyyən edilir. BMT-nin Narkotik və Cinayətlər Bürosu qətlərlə bağlı məlumatları dövlətlərdən, habelə Interpol, Eurostat, Amerika Dövlətləri Təşkilatı, UNICEF, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı kimi təşkilatlardan toplayır.	Əhalinin təhlükəsizliyinin daha da gücləndirilməsi və baş verə biləcək qətl hadisələrinin qarşısının alınması istiqamətində zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Daxili İşlər Nazirliyi	Əziz Bəqişev

2. İnsan resursları və əmək bazarı

2.1.	4.03 İşçi heyətə təlim keçmə səviyyəsi	33-cü yer, 4,7 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>“Ölkənizdə şirkətlər təlim və işçilərin inkişafına nə qədər investisiya yönəldirlər?”</i> sualına cavab [1 = heç yönəldilmir; 7 = çox yönəldilir].	Əmək bazarında təlimlərə çıxışın genişləndirilməsi imkanlarının araşdırılması və bu istiqamətdə müvafiq təkliflərin hazırlanaraq aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi	01.07.2023	Elm və Təhsil Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi	Nicat Məmmədli
2.2.	4.07 Çevik (flexible) iş rejimi	23-cü yer, 4,9 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>“Ölkənizdə şirkətlər nə qədər çevik iş rejimi mexanizmləri (məsafədən (remote) və yarım günlük iş rejimləri) təklif edirlər?”</i> sualına cavab [1 =heç təklif edilmir; 7=böyük ölçüdə təklif edilir].	Çevik iş rejimlərinin tətbiqi ilə bağlı mövcud vəziyyətin araşdırılması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	Nizami Hüseynli

3. İnformasiya kommunikasiya texnologiyasına hazırlıq

3.1.	5.06 Nəqliyyat və daşıma xidmətlərinin təmin olunmasında rəqəmsal platformalardan istifadə	30-cu yer, 5,1 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>“Ölkənizdə nəqliyyat və daşıma xidmətləri üçün rəqəmsal platformalardan nə dərəcədə istifadə olunur?”</i> sualına cavab [1= heç istifadə olunmur; 7= çox geniş istifadə olunur].	1. Indikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və çatışmazlıqlar olduğu təqdirdə məlumatların ötürülməsi işinin təkmilləşdirilməsi	01.07.2023	Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, “Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC, Dövlət Turizm Agentliyi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti (Bakı Nəqliyyat Agentliyi)	Nərmin Babayeva
				2. Nəqliyyat və daşıma xidmətlərinin təmin olunmasında rəqəmsal platformalardan istifadə üzrə mövcud vəziyyətin araşdırılması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		
				3. Nəqliyyat və daşıma xidmətlərində rəqəmsal platformalardan istifadənin genişləndirilməsi və onların təkmilləşdirilməsi istiqamətində zəruri işlərin görülməsi	01.12.2023		

3.2.	5.07 Hotel, restoran və istirahət xidmətləri üçün rəqəmsal platformadan istifadə	59-cu yer, 5,1 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda “Ölkəinizdə hotel, restoran və istirahət xidmətləri üçün <i>rəqəmsal platformalardan</i> nə dərəcədə istifadə olunur?” sualına cavab [1= heç istifadə olunmur; 7= çox geniş istifadə olunur].	1. Hotel, restoran və istirahət xidmətləri üçün rəqəmsal platformalardan istifadə ilə bağlı mövcud vəziyyətin araşdırılması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Dövlət Turizm Agentliyi, Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi	Məhəmməd Muradov, Nərmin Babayeva
				2. Daxili turizmin təşviq edilməsi, o cümlədən daxili turistlərin rəqəmsal platformalardan istifadə etməsinin təşviqi məqsədilə www.mehman.az internet sahifəsinin yaradılması	01.12.2023		

4. Səyahət və turizmin prioritetliyi

4.1.	6.01 Dövlət tərəfindən səyahət və turizmə çəkilən xərclər	61-ci yer, 2,9 bal	Bu indikator dövlət tərəfindən səyahət və turizmə çəkilən xərclərin dövlət büdcəsinin ümumi xərclərində xüsusi çəkisini əks etdirir. Bu göstəriciyə ziyarətçilər üçün mədəniyyət (məs., muzeylər), istirahət (məs., milli parklar), rəsmiləşmə (məs., immiqrasiya/gömrük) və s. kimi səyahət və turizmle bağlı xidmətlərin göstərilməsi ilə əlaqədar dövlət qurumları tərəfindən çəkilən xərclər (transferlər və ya subsidiyalar) daxildir.	1. Dövlət tərəfindən səyahət və turizmə çəkilən xərclərin ümumi dövlət büdcəsində xüsusi çəkisinin müəyyən edilməsi ilə bağlı metodologiyanın öyrənilməsi və bu istiqamətdə zəruri işlərin görülməsi	İl ərzində	Dövlət Turizm Agentliyi, Maliyyə Nazirliyi, Mədəniyyət Nazirliyi, Dövlət Statistika Komitəsi	Məhəmməd Muradov, Zakir Hacıyev
				2. Indikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların mövcudluğu, eləcə də onların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi			
4.2.	6.02 Səyahət və turizm məlumatlarının əhatəliliyi	40-cı yer, 5,2 bal	Bu indikator səyahət və turizm üzrə müvafiq məlumatların mövcudluğunu əks etdirir (0 = məlumat yoxdur, 120 = bütün seçilmiş göstəricilər mövcuddur). Bu göstərici BMÜTT-nin (UNWTO) turizm statistika bazasında olan 30 fərqli komponent üzrə dövlətlər tərəfindən illik əsasda təqdim olunan məlumatların mövcudluğunu göstərir.	BMT-nin Ümumdünya Turizm Təşkilatının turizm statistikasına dair məlumat bazasında ölkəmizə dair statistik məlumatların mövcudluğu vəziyyətinin araşdırılması və bu sahədə mövqeyimizin yüksəldilməsi ilə bağlı zəruri işlərin görülməsi	01.12.2023	Dövlət Statistika Komitəsi, Dövlət Turizm Agentliyi	Rauf Əliyev

4.3.	6.04 Ölkə Brendi Strategiyası reytingi	75-ci yer, 4,6 bal	Bu indikator ölkənin brend strategiyasının dəqiqliyini (doğruluğunu) qiymətləndirir. Bu göstərici müəyyən bir ölkə üçün ən populyar brend etiketləri ilə həmin ölkənin ən çox təbliğ etdiyi brend etiketlərini müqayisə edən düstur vasitəsilə brend strategiyasının dəqiqliyini ölçür. Əgər ölkə öz təbliğatını yüksək tələbat olan strateji brend etiketlərinə yönəldirsə, onda daha yüksək reyting alır. Aşağı reyting ya ölkə tərəfindən zəif, uyğun olmayan brend etiketlərin təbliğatını, ya da ən çox tələb olunan brend etiketlərinə diqqət yetirilməməsini göstərir. İstisnalar brend strategiyasına yeni başlayan ölkədə tətbiq oluna bilər. Bu halda daha aşağı reyting sadəcə olaraq yeni strateji mövqələşmənin nəticəsinin hələ öz təsirini tam göstərmədiyini əks etdirir.	1. Indikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Dövlət Turizm Agentliyi, Səhiyyə Nazirliyi, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi	Məhəmməd Muradov
4.4.	6.05 Səyahət və turizm üzrə kapital qoyuluşu	110-cu yer, 1,5 bal	Bu göstərici səyahət və turizm üzrə kapital qoyuluşunun ümumi kapital qoyuluşuna nisbətini əks etdirir. Buraya dövlət (məs., avadanlıq, torpaq, binalar, infrastruktur) və özəl sektorun (məs., hotellər, konqres mərkəzləri, təyyarələr, taksilər) kapital qoyuluşu xərcləri daxildir.	İndikator üzrə mövcud vəziyyətin araşdırılması və mövqeyimizin yüksəldilməsi ilə bağlı görüləcək işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Turizm Agentliyi, Maliyyə Nazirliyi, Dövlət Statistika Komitəsi	Kənan Məmişov
5. Beynəlxalq turizmə açıqlıq							
5.1.	7.01 Viza tələbi	27-ci yer, 4,4 bal	Bu indikator hədəf turizm bazarlarından ölkəyə giriş üçün viza tələblərini (100= bütün hədəf ölkələr üzrə heç bir viza tələbi yoxdur; 0=bütün hədəf ölkələr üzrə ənənəvi viza tələbi vardır) əks etdirir. Bu göstərici ölkəyə vizasız səfərin, vizanın gəlişdə alınma bilməsi və elektron vizanın mövcud olub-olmaması əsasında təyinat ölkəsinin öz viza siyasəti ilə ölkəyə daxil olmanı nə dərəcədə asanlaşdırdığını göstərir. Bu, vizadan azad olan və ya gəlişdə viza, yaxud təyinat ölkəsinə səfər	“Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illər Sosial İqtisadi İnkişaf Strategiyası”nın 1.1.10.6-cı bəndi üzrə turistlərin səyahət şərtlərini yaxşılaşdırmaq üçün viza prosedurlarının sadələşdirilməsi tədbiri çərçivəsində hədəf turizm bazarları üzrə viza rejimi ləğv olunan, gəlişdə viza, elektron viza verilən ölkələrin siyahısının artırılması imkanlarına baxılması və bu istiqamətdə zəruri işlərin görülməsi	İl ərzində	Xarici İşlər Nazirliyi, Xarici Kəşfiyyat Xidməti, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi, Dövlət Turizm Agentliyi, Dövlət Miqrasiya Xidməti	Musa Quliyev, Musa Cəfərov, Kamal Binyətli

			edərkən elektron viza ala bilən dünya əhalisinin faizi kimi hesablanır: 1) təyinat ölkəsinə vizasız gedə bilən hədəf turizm bazarlarının əhalisi (1 əmsal); 2) təyinat ölkəsinə daxil olarkən gəliş zamanı viza ala bilən hədəf turizm bazarlarının əhalisi (0,7 əmsal); 3) elektron vizadan istifadə edə bilən hədəf turizm bazarlarının əhalisi (0,5 əmsal).				
5.2.	7.02 İkitərəfli hava xidmətləri üzrə sazişlərin sayı	100-cü yer, 1,6 bal	Bu göstərici liberallaşma səviyyəsi ilə ölçülən ölkənin tərəf olduğu hava əlaqəsi sazişlərinin sayını göstərir. Ənənəvi sazişlər 0,5, keçid sazişlər 0,75, tam liberallaşma isə 1 əmsalla qiymətləndirilir. Avropa İttifaqına üzv dövlətlər öz aralarında tam liberallaşmış hesab olunur, Avropa İttifaqına üzv dövlətlər arasında bağlanan ikitərəfli sazişlər isə nəzərə alınmır. Eyni metodologiya Avropa Ümumi Aviasiya Məkanı, Avro-Aralıq dənizi Aviasiya Sazişi, Aİ-ABŞ Açıq Səma Sazişi və Aİ-Kanada Hərtərəfli Hava Nəqliyyatı Sazişlərinə də tətbiq olunur.	1. İndikatorun hesablanması üzrə metodologiyanın öyrənilməsi və mövcud vəziyyətin təhlil olunması, habelə göstəricinin yaxşılaşdırılması üzrə təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, Dövlət Turizm Agentliyi	Elmar Əkbərov
			2. "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illər Sosial İqtisadi İnkişaf Strategiyası"nın 1.1.10.7-ci bəndi üzrə hədəf turizm bazarları ilə nəqliyyat-kommunikasiya əlaqələrinin şaxələndirilməsi və təkmilləşdirilməsi tədbiri çərçivəsində hədəf turizm bazarları üzrə hava nəqliyyatının liberallaşdırılması istiqamətində tədbirlərin görülməsi	01.12.2023			
5.3.	7.03 Qüvvədə olan regional ticarət sazişlərinin sayı	86-cı yer, 1,9 bal	Bu göstərici məhsul (Regional Ticarət Sazişləri) və xidmət (İqtisadi İntegrasiya Sazişləri) bildirişlərinin sayını əks etdirir, həmçinin qüvvədə olan Regional Ticarət Sazişlərinin (RTA) və İqtisadi İntegrasiya Sazişlərinin (EIA) sayının cəmi ilə ölkənin xarici əmtəə və xidmətlərə açıqlıq səviyyəsini qiymətləndirir.	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	İqtisadiyyat Nazirliyi	Kənan Məmişov
			2. Regional ticarət sazişləri ilə bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023			

6. Qiymət rəqabətliyi

6.1.	8.01 Bilet vergiləri və hava limanı yığımları	97-ci yer, 4,9 bal	Bu göstərici beynəlxalq hava nəqliyyatı xidmətlərinə çıxışın nisbi dəyərini (bilet vergilərini və hava limanı yığımlarını) əks etdirir (0=ən yüksək xərc, 100=ən aşağı xərc). Bu indeks hava limanı yığımları, sənişin bileti vergiləri və ƏDV-yə əsasən beynəlxalq hava nəqliyyatı xidmətlərinə çıxışın nisbi dəyərini ölçür. Dar gövdəli və geniş gövdəli sənişin təyyarələrinin hər bir ölkənin əsas beynəlxalq hava limanlarına gəliş və gediş xərclərini əks etdirir. Ödənişlərə IATA-nın Hava Limanı və Hava Naviqasiya Ödənişləri Təlimatında qeyd edildiyi kimi eniş, terminal naviqasiyası, sənişin və təhlükəsizlik xərcləri daxildir. Daha yüksək bal ödənişlərin və vergilərin aşağı səviyyəsini göstərir.	Beynəlxalq hava nəqliyyatı xidmətlərinin xərcləri üzrə mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görüləcək işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC	Teymur Həsənov, Elmar Əkbərov
6.2.	8.05 Qısamüddətli kirayələrin qiyməti	24-cü yer, 6,3 bal	Bu göstərici onlayn rezervasiya platforması olan "airbnb" və digər oxşar platformalarda aktiv şəkildə mövcud olan kirayə evlərin bir gün üçün orta qiymətini əks etdirir.	1. Indikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi 2. Qısamüddətli kirayələrin qiyməti üzrə mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görüləcək işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	İl ərzində	Dövlət Turizm Agentliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	Məhəmməd Muradov
7. Hava nəqliyyatı infrastrukturu							
7.1.	9.01 Hava nəqliyyatı xidmətinin effektivliyi	46-cı yer, 5,1 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda "Ölkənizdə hava nəqliyyatı xidməti (tezlik, dəqiqlik, sürət və qiymət baxımından) nə dərəcədə səmərəlidir?" sualına cavab [1 = son dərəcə səmərəsizdir; 7 = son dərəcə səmərəlidir].	Hava nəqliyyatı xidmətinin tezlik, dəqiqlik, sürət və qiymət baxımından optimallaşdırılması ilə bağlı təkliflərin hazırlanaraq aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi	01.07.2023	Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC	Teymur Həsənov, Elmar Əkbərov

7.2.	9.02 Həftəlik uçuş məsafəsi	85-ci yer -	Bu indikator həftədə (orta illik) əhali sayına görə ölkə ərazisində yerli və beynəlxalq uçuş məsafəsini ölçür. Bu göstərici aviaşirkətin sərnişin daşıma potensialını göstərir və hər bir uçuşda mövcud oturaçaqların sayının uçuş məsafəsinə vurulması ilə hesablanır. Yekun qiymət il üzrə həftəlik orta qiyməti göstərir.	1. Indikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC	Teymur Həsənov, Elmar Əkbərov
				2. Həftəlik uçuş məsafəsi üzrə mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görüləcək işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		
7.3.	9.03 Fəaliyyət göstərən hava nəqliyyatı şirkətlərinin sayı	61-ci yer -	Ölkədə müntəzəm sərnişin reysləri həyata keçirən aviaşirkətlərin sayı	1. Indikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC	Teymur Həsənov, Elmar Əkbərov
				2. Hava nəqliyyatı şirkətlərinin sayının artırılması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görüləcək işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		
7.4.	9.04 Hava limanı əlaqələri	75-ci yer, 2,7 bal	Bu göstərici ölkənin global hava nəqliyyatı şəbəkəsinə inteqrasiya dərəcəsini ölçür. Hər bir hava limanı üzrə müxtəlif təyinat nöqtələrinə mövcud yerlərin sayı həmin təyinat hava limanının miqyası ilə ölçülür (daşınan sərnişinlərin sayı baxımından). Daha sonra bütün istiqamətlər üzrə yekunlar və hava limanları üzrə yekunlar cəmlənir.	Hava limanı əlaqələri üzrə mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görüləcək işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC	Teymur Həsənov, Elmar Əkbərov

8. Quru və liman infrastrukturu

8.1.	10.01 Yolların keyfiyyəti	33-cü yer, 5 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>“Ölkənizdə yol infrastrukturunun keyfiyyəti (genişliyi və vəziyyəti) necədir?”</i> sualına cavab [1 = son dərəcə pisdır; 7 = son dərəcə yaxşıdır].	1. İndikatorların hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi	Asif Həsənov
	10.02 Yolların sıxlığı	45-ci yer, 3 bal	Bu göstərici 100 km ² əraziyə düşən yolun uzunluğunu əks etdirir. Yol şəbəkəsinə avtomobil yolları, magistral yollar, ikinci dərəcəli və ya regional yollar, eləcə də bütün digər yollar daxildir.	2. Yol infrastrukturunun keyfiyyəti və yolların sıxlığı ilə bağlı mövcud vəziyyətin daha da yaxşılaşdırılması üzrə zəruri tədbirlərin davam etdirilməsi		Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi, Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi	Asim Məmmədli
8.2.	10.03 Dəmir yolu nəqliyyatı xidmətinin effektivliyi	12-ci yer, 5,2 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>“Ölkənizdə dəmir yolu nəqliyyatı xidmətləri nə qədər səmərəlidir (tezlik, dəqiqlik, sürət, qiymət baxımından)”</i> sualına cavab [1 = son dərəcə səmərəsizdir; 7 = son dərəcə səmərəlidir].	Dəmir yolu nəqliyyatı xidmətinin effektivliyi (tezlik, dəqiqlik, sürət, qiymət) ilə bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və ölkəmizin qeyd olunan indikator üzrə mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	“Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC, Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi	Orxan Əhmədzadə
8.3.	10.04 Dəmir yollarının sıxlığı	32-ci yer, 2,9 bal	Bu göstərici 100 km ² əraziyə düşən dəmir yollarının ümumi uzunluğunu əks etdirir.	Dəmir yollarının sıxlığı indikatoru üzrə ölkəmizin mövqeyinin artırılması məqsədilə həyata keçirilən tədbirlərin davam etdirilməsi	İl ərzində	“Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC, Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi	Orxan Əhmədzadə
8.4.	10.05 İctimai nəqliyyat xidmətinin effektivliyi	16-cı yer, 5,3 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>“Ölkənizdə ictimai nəqliyyat xidmətləri nə qədər səmərəlidir (tezlik, dəqiqlik, sürət, qiymət baxımından)”</i> sualına cavab [1 = son dərəcə səmərəsizdir; 7 = son dərəcə səmərəlidir].	1. İctimai nəqliyyat xidmətinin effektivliyi (tezlik, dəqiqlik, sürət, qiymət) ilə bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti (Bakı Nəqliyyat Agentliyi), Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi	Tərlan Səfərov

8.5.	10.06 İctimai nəqliyyata adekvat çıxış	34-cü yer, 5,3 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>“Ölkənizdə əhəlinin bütün üzvlərinin ictimai nəqliyyat xidmətinə çıxışı nə dərəcədədir?”</i> sualına cavab [1 = çıxış mümkün deyil; 7 = çıxış kifayət qədər mümkündür].	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti (Bakı Nəqliyyat Agentliyi)	Asif Həsənov
				2. İctimai nəqliyyata adekvat çıxışla bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti (Bakı Nəqliyyat Agentliyi), Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi	Tərlan Səfərov, Asif Həsənov
8.6.	10.07 Liman xidmətlərinin effektivliyi	M/y	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>“Ölkənizdə liman nəqliyyatı xidmətləri nə qədər səmərəlidir (tezlik, dəqiqlik, sürət, qiymət baxımından)?”</i> sualına cavab [1 = son dərəcə səmərəsizdir; 7 = son dərəcə səmərəlidir].	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı	Xudayar Həsəni
				2. Xəzər dənizi limanlarından sərnişin daşıma xidmətlərinin tez, dəqiq, sürətli və optimal qiymətə təşkili ilə bağlı mövcud vəziyyətin araşdırılması və bu istiqamətdə təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		
9. Turizm xidməti infrastrukturu							
9.1.	11.01 Hotel otaqlarının sayı	86-cı yer, 1,6 bal	Bu göstərici hər 100 nəfərə düşən hotel otaqlarının sayını əks etdirir.	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Dövlət Turizm Agentliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	Məhəmməd Muradov
				2. Hotel otaqlarının sayı ilə bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		

9.2.	11.02 Qısamüddətli kirayələrin sayı	89-cu yer, 1,2 bal	Bu göstərici onlayn rezervasiya platforması olan "airbnb" və digər oxşar platformalarda aktiv şəkildə mövcud olan hər 10 min nəfərə düşən aktiv kirayə evlərin sayını əks etdirir.	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Dövlət Turizm Agentliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi	Məhəmməd Muradov
				2. Qısamüddətli kirayələrlə bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		
				3. Qısamüddətli kirayə evlərin fəaliyyətinin leqallaşdırılması, onlayn rezervasiya platforması olan "airbnb" və digər oxşar platformalarda belə evlərin sayının çoxaldılması məqsədilə qısamüddətli kirayələrlə bağlı vergi tənzimləmələrinin təkmilləşdirilməsi məsələsinə baxılması	01.12.2023		
9.3.	11.03 Avtomobil icarəsi üzrə böyük şirkətlərin mövcudluğu	89-cu yer, 2,5 bal	Bu indikator ölkədə avtomobil icarəsi üzrə böyük şirkətlərin mövcudluğunu müəyyən edir. (0 = heç bir şirkət yoxdur, 12 = hesab edilən 12 şirkətin hamısı var). Bu göstərici aşağıdakı 12 əsas avtomobil icarəsi markasının mövcudluğu ilə ölçülür: Ace, Alamo, Avis, Budget, Enterprise, Europcar, Hertz, Localiza, National Car Rental, NÜ Car Rentals, Sixt and Thrifty. Hər bir ölkə üzrə bu şirkətlərdən neçəsinin fəaliyyət göstərməsi onlayn araşdırma ilə hesablanır.	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Turizm Agentliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi, Daxili İşlər Nazirliyi, Mərkəzi Bank	Asif Həsənov, Kənan Məmişov
				2. Ölkədə avtomobil icarəsi üzrə böyük şirkətlərin mövcudluğu vəziyyətinin araşdırılması, göstərici üzrə müəyyən edilmiş əsas icarə markaları ilə bağlı təhlillərin aparılması və bu indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		
				3. Avtomobil icarəsi üzrə böyük şirkətlərin ölkəmizə cəlb olunması istiqamətində danışıqlara başlanılması	01.12.2023		

9.4.	11.04 ATM-lərin sayı	81-ci yer, 2,3 bal	Bu göstərici ATM-lərin sayının yetkin insanların sayına (hər 100 min nəfərə) nisbəti ilə ölçülür.	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Mərkəzi Bank (Azərbaycan Banklar Asosiasiyası cəlb olunmaqla), Dövlət Turizm Agentliyi, Dövlət Statistika Komitəsi	Azər İsgəndərov
				2. Turizm əhəmiyyətli məkanlar üzrə ATM-lərin quraşdırılması istiqamətində banklara tövsiyələrin verilməsi	01.07.2023		
9.5.	11.05 Rəqabətli turizm xidmətləri	75-ci yer, 5,2 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda "Ölkənizdə hotel, restoran və istirahət xidmətlərinin göstərilməsi nə dərəcədə rəqabətli?" sualına cavab [1= rəqabətli deyil; 7= yüksək dərəcədə rəqabətli].	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Dövlət Turizm Agentliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	Məhəmməd Muradov
				2. Turizm xidmətlərində rəqabətin mövcudluğu vəziyyətinin təhlil olunması və bu indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görüləcək işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Turizm Agentliyi	Kənan Məmişov
10. Təbii resurslar							
10.1.	12.01 Dünya miqyaslı təbii irs ərazilərinin sayı	80-ci yer, 1 bal	Dünya miqyaslı təbii irs ərazilərinə Ümumdünya İrs Komitəsinin unikal dəyərə malik hesab etdiyi ərazilər daxildir.	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Turizm Agentliyi	Rəşad Allahverdiyev
				2. Ölkəmizdə dünya miqyaslı təbii irs əraziləri hesab ediləcək sahələrin müəyyənləşdirilməsi və onların Ümumdünya İrs Komitəsində qeydiyyatı ilə bağlı zəruri tədbirlərin görülməsi	01.09.2023		

10.2.	12.03 Mühafizə olunan ərazilərin ümumi sahəsi	86-cı yer, 2,9 bal	Bu göstərici mühafizə altında olan quru və su ərazilərinin ümumi sahəsini müəyyən edir. IUCN-ə əsasən mühafizə olunan ərazi mövcud ekosistem və mədəni dəyərlə birlikdə təbiətin uzunmüddətli qorunmasına nail olmaq üçün leqal və digər effektiv vasitələrlə tanınan və idarə olunan ərazidir. Buraya təbiət qoruqları, təbii ərazilər, milli parklar, təbiət abidələri, növlərin idarə olunduğu ərazilər, mühafizə olunan landşaft, təbii sərvətlərin olduğu qorunan ərazilər daxildir. Göstərici 1-dən 7-yə qədər qiymətləndirmədən əvvəl loqarifmik çevrilmədən keçir.	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	Rəşad Allahverdiyev
				2. Mühafizə olunan ərazilərin ümumi sahəsinin artırılması imkanlarının araşdırılması və nəticələrinə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		
10.3.	12.04 Təbii turizm rəqəmsal tələbi	104-cü yer, 1,1 bal	Bu göstərici təbiətlə bağlı aşağıdakı brend etiketlər üzrə ümumi onlayn axtarış həcmi ölçür: çimərliklər, çimərlik hotelləri, təbii möcüzələr, park və qoruqlar, kamplar, qolf sahələri, kənd evləri, qış kurortları, dayvinq, açıq hava fəaliyyətləri, ovçuluq, balıqçılıq. Spesifik turizm fəaliyyətləri və nümayiş obyektləri ilə əlaqəli açar sözlərdən ibarət müvafiq turizm brend etiketlər üzrə onlayn axtarış məlumatlarının təhlili nəticəsində hər bir ölkənin cəlbediciliyi qiymətləndirilir.	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Dövlət Turizm Agentliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	Məhəmməd Muradov
				2. Təbii turizm rəqəmsal tələbi ilə bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		
11. Mədəni resurslar							
11.1.	13.01 Dünya Mədəni İrs Siyahısına daxil olan mədəni sərvətlərin sayı	55-ci yer, 1,6 bal	Dünya Mədəni İrs Siyahısına Ümumdünya İrs Komitəsinin unikal dəyərə malik hesab etdiyi obyektlər daxil edilir.	1. Dünya Mədəni İrs Siyahısına daxil ediləcək mədəni sərvətlərin araşdırılması və nəticələrinə əsasən qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Mədəniyyət Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Turizm Agentliyi, Xarici İşlər Nazirliyi	Ramil Abbəkirov
				2. "Xınalıq" Dövlət tarix-memarlıq və etnoqrafiya qoruğunun Dünya Mədəni İrs Siyahısına salınması ilə bağlı işlərin davam etdirilməsi	01.12.2023		

11.2.	13.04 Mədəni və əyləncə turizmi üzrə rəqəmsal tələb	94-cü yer, 1,1 bal	Bu göstərici mədəniyyət və əyləncə ilə bağlı aşağıdakı brend etiketləri üzrə ümumi onlayn axtarış həcmi ölçür: restoranlar, yerli qastronomiya, tarixi yerlər, muzeylər, YUNESKO, tarix, yerli rəqslər, yerli insanlar, yerli adət-ənənələr, ənənəvi bazarlar, dini yerlər və ziyarət, ifaçılıq sənətləri, şəhərin görməli yerləri, akvariumlar, əyləncə parkları, gecə həyatı, alış-veriş, zooparklar.	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Dövlət Turizm Agentliyi, Mədəniyyət Nazirliyi	Məhəmməd Muradov
				2. Mədəni və əyləncə turizmi üzrə rəqəmsal tələblə bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		
11.3.	13.05 YUNESKO yaradıcı şəhərlərinin sayı	24-cü yer, 2,3 bal	Bu göstərici YUNESKO-nun Yaradıcı Şəhərlər Şəbəkəsinə üzv olan şəhərlərin sayını müəyyən edir.	YUNESKO-nun yaradıcı şəhərlər siyahısına daxil olma imkanlarının araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Mədəniyyət Nazirliyi, Dövlət Turizm Agentliyi	Məhəmməd Muradov
11.4.	13.06 Maddi və qeyri-maddi mədəni irsin adekvat mühafizəsi	8-ci yer, 5,9 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>"Ölkənizdə mədəni irs nə dərəcədə qorunur?"</i> sualına cavab [1= heç qorunmur; 7=kifayət qədər qorunur].	Maddi və qeyri-maddi mədəni irsin adekvat mühafizəsi ilə bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Mədəniyyət Nazirliyi, Dövlət Turizm Agentliyi	Məhəmməd Muradov
12. Digər resurslar							
12.1.	14.04 Digər turizm növləri üzrə rəqəmsal tələb	98-ci yer, 1,1 bal	Bu göstərici biznes turizmi, təhsil və sağlamlıq turizmi üzrə aşağıdakı brend etiketləri ilə bağlı ümumi onlayn axtarış həcmi ölçür: biznes, sahibkarlıq, mübadilə proqramları və maliyyə yardımı, dərəcələr və kurslar, könüllü və tibbi turizm.	1. İndikatorun hesablanması üçün müvafiq məlumatların ötürülməsi vəziyyətinin araşdırılması və nəticələri üzrə zəruri tədbirlərin görülməsi	İl ərzində	Dövlət Turizm Agentliyi, Səhiyyə Nazirliyi, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi, Elm və Təhsil Nazirliyi	Məhəmməd Muradov
				2. Digər turizm növləri üzrə rəqəmsal tələblə bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və qeyd olunan indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülməli işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		

13. Ekoloji davamlılıq

13.1.	15.04 Yaşıl enerji və infraqurruktura investisiya	25-ci yer, 4,8 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>"Ölkəinizdə hökumət yaşıl və dayanıqlı enerji və infraqurruktura (məsələn, bərpa olunan enerji, aşağı karbonlu ictimai nəqliyyat, elektrik avtomobilləri üçün infraqurruktur) investisiyaları nə dərəcədə maliyyələşdirir və subsidiyalaşdırır?"</i> sualına cavab [1= heç dəstəkləmir; 7= çox dəstək göstərir].	İndikatorun tələbi baxımından mövcud vəziyyətin araşdırılması, və qeyd olunan göstərici üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görüləcək işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Energetika Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi	Asəf Rzayev, Asif Həsənov
13.2.	15.11 Ətraf mühit haqqında ratifikasiya olunmuş müqavilələrin sayı	102-ci yer, 4,7 bal	Bu göstərici ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı dövlətin qoşulduğu beynəlxalq sənədlərin sayına əsasən müəyyənləşdirilir.	Ətraf mühit haqqında ratifikasiya olunmuş müqavilələrin sayının artırılması imkanının araşdırılması və nəticələri üzrə təkliflər hazırlanmaqla müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi			
13.3.	15.12 Təbiətin adekvat qorunması	6-cı yer, 5,8 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>"Ölkəinizdə ətraf mühit və təbiət nə dərəcədə qorunur?"</i> sualına cavab [1= qorunmur; 7= kifayət qədər qorunur].	Təbiətin adekvat qorunması ilə bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və nəticələri üzrə təkliflər hazırlanmaqla müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi			
13.4.	15.13 İstehsalın ətraf mühitə və təbiətə təsirinə nəzarət	17-ci yer, 4,9 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>"Ölkəinizdə şirkətlər yerli istehsal proseslərinin təbiət və ətraf mühitə təsirini nə dərəcədə nəzərə alırlar?"</i> sualına cavab [1= aydın idarəetmə prosesi yoxdur; 7= aydın idarəetmə prosesi və standartlar mövcuddur].	İstehsalın ətraf mühitə və təbiətə təsirinə nəzarətlə bağlı mövcud vəziyyətin təhlil olunması və nəticələri üzrə təkliflər hazırlanmaqla müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi	İl ərzində	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	Rəşad Allahverdiyev
13.5.	15.15 Qorunan ərazilərin əhatə etdiyi əsas biomüxtəliflik sahələri	109-cu yer, 1,6 bal	Bu göstərici qorunan ərazilərlə əhatə olunan dəniz, şirin su və quru mühiti üzrə əsas biomüxtəliflik ərazilərinin orta nisbəti ilə ölçülür. Əsas biomüxtəliflik əraziləri planetin ümumi sağlamlığı və biomüxtəlifliyin davamlılığı üçün qlobal əhəmiyyət kəsb edən sahələrdir.	İndikator üzrə mövcud vəziyyətin araşdırılması və nəticələri üzrə təkliflər hazırlanmaqla müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi			

14. Səyahət və turizm üzrə tələb, təzyiq və təsir

14.1.	17.01 Səyahət və turizm ÜDM multiplikatoru	73-cü yer, 3,2 bal	Dolayı və induksiya edilmiş səyahət və turizm gəlirlərinin ÜDM-dəki payı ilə birbaşa turizm gəlirlərinin ÜDM-dəki payının nisbəti.	Qeyd olunan indikator üzrə mövcud vəziyyətin araşdırılması və ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görüləcək işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Dövlət Statistika Komitəsi, Dövlət Turizm Agentliyi	Rauf Əliyev
14.2.	17.02 Gəlmə turistin qalma müddəti	102-ci yer, 2 bal	Bu göstərici təyinat ölkəsində turistin keçirdiyi günlərin sayı ilə ölçülür.	1. Indikatorun hesablanması ilə bağlı metodologiyanın öyrənilməsi, çatışmazlıq olduğu təqdirdə, məlumatların ötürülməsi işinin təkmilləşdirilməsi	01.12.2023	Dövlət Turizm Agentliyi	Məhəmməd Muradov
				2. Gəlmə turistin qalma günlərinin sayının artırılması ilə bağlı təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023		
14.3.	17.03 Gəlmə turizmde mövsümlilik	59-cu yer, 5,7 bal	Bu göstərici il ərzində ümumi turist səfərlərinin sayında ən mühüm üç ayın faiz nisbəti əsasında müəyyən edilir.	Gəlmə turizmde mövsümliliyin azaldılması ilə bağlı təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Dövlət Turizm Agentliyi, Mədəniyyət Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, digər aidiyyəti qurumlar	Məhəmməd Muradov
14.4.	17.04 Mədəni nümayiş obyektlərinə maraq, baxış	43-cü yer, 3,5 bal	Ölkənin mədəni nümayiş obyektlərinin "Tripadvisor" platformasında ümumi səhifə baxışlarının faizi.	Müvafiq platformalarda mədəni və təbii nümayiş obyektlərinə baxış sayının artırılması ilə bağlı təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Dövlət Turizm Agentliyi, Mədəniyyət Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	Məhəmməd Muradov
	17.05 Təbii nümayiş obyektlərinə maraq, baxış	18-ci yer, 4,6 bal	Ölkənin təbii nümayiş obyektlərinin "Tripadvisor" platformasında ümumi səhifə baxışlarının faizi.				
14.5	17.06 Turizmin ərazi üzrə paylanması	5-ci yer, 5 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda <i>"Turistlərin ölkədə ərazi üzrə paylanması nə dərəcədədir?"</i> sualına cavab [1= turistlər ancaq bir neçə məntəqədə cəmləşir; 7= ölkənin bütün ərazisi turizm proseslərinə cəlb olunur].	Turizmin ərazi üzrə paylanması vəziyyətinin təhlil olunması və indikator üzrə ölkəmizin mövqeyinin yüksəldilməsi ilə bağlı görüləcək işlərə dair təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi	01.07.2023	Dövlət Turizm Agentliyi	Məhəmməd Muradov